

6.
SINIF

STÜDYO

MATEMATİK

Öğrenme Çıktısı Odaklı

- Ön Değerlendirme Çalışmaları
- Açık Uçlu Sorular
- Süreç Odaklı Değerlendirme
- Örnek Yazılı Senaryoları

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ'NE
UYGUN

Okut,
Çözümlere Ulaş

Akıllı Tahta
Uyumlu

turuncu

STÜDYO MATEMATİK

6. SINIF Stüdyo Matematik

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ

1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu

DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti. Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6
Malıköy, Temelli/Ankara Tel: 0 312 640 16 23

ISBN: 978-605-5637-33-0

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041

MATBAA SERTİFİKA NO: 48083

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

Sağlığınız bizim için önemli!

Bu kitap, heatset (kurutmalı) web makinede basılmıştır. Mürekkebinde kurşun, cıva, kadmiyum ve krom gibi ağır toksik metaller yer almamaktadır.

www.tudem.com

turuncu

İçindekiler

1. TEMA: Sayılar ve Nicelikler (1)

Ön Değerlendirme.....	4
Bir Doğal Sayının Çarpanları ve Katları	6
Alıştırmalar	8
Açık Uçlu Sorular.....	10
Kalansız Bölünebilme	12
Kalansız Bölünebilme	14
Alıştırmalar	16
Açık Uçlu Sorular.....	18
Asal Sayılar ve Asal Çarpanlar.....	20
Alıştırmalar	22
Açık Uçlu Sorular.....	24
İki Doğal Sayının Ortak Bölenleri ve Ortak Katları....	26
Alıştırmalar	28
Açık Uçlu Sorular.....	30
Süreç Odaklı Değerlendirme.....	32

2. TEMA: İstatistiksel Araştırma Süreci

Ön Değerlendirme.....	34
Kategorik ve Nicel (Kesikli) Veri Dağılımları (1)	36
Alıştırmalar	38
Açık Uçlu Sorular.....	40
Kategorik ve Nicel (Kesikli) Veri Dağılımları (2)	42
Alıştırmalar	44
Açık Uçlu Sorular.....	46
Kategorik ve Nicel (Kesikli) Veri Dağılımları (3)	48
Kategorik ve Nicel (Kesikli) Veri Dağılımları (3)	50
Alıştırmalar	52
Açık Uçlu Sorular.....	54
Kategorik ve Nicel (Kesikli) Veri Dağılımları (4)	56
Kategorik ve Nicel (Kesikli) Veri Dağılımları (4)	58
Alıştırmalar	60
Açık Uçlu Sorular.....	62

Süreç Odaklı Değerlendirme.....	64
1.DÖNEM 1. ORTAK YAZILI-Senaryo 1	66
1.DÖNEM 1. ORTAK YAZILI-Senaryo 2	69

3. TEMA: Sayılar ve Nicelikler (2)

Ön Değerlendirme.....	72
Ondalık Gösterimlerde Basamak Değeri ve Yuvarlama	74
Ondalık Gösterimleri Karşılaştırma ve Sıralama ...	76
Alıştırmalar	78
Açık Uçlu Sorular.....	80
Kesir ile Bölme İşlemi İlişkisi	82
Alıştırmalar	84
Açık Uçlu Sorular.....	86
Uzunluk Ölçme Birimleri	88
Alıştırmalar	90
Açık Uçlu Sorular.....	92
Kesirlerle İşlemler (1)	94
Kesirlerle İşlemler (1)	96
Alıştırmalar	98
Açık Uçlu Sorular.....	100
Kesirlerle İşlemler (2)	102
Kesirlerle İşlemler (2)	104
Alıştırmalar	106
Açık Uçlu Sorular.....	108
Kesirlerle İşlemler (3)	110
Alıştırmalar	112
Açık Uçlu Sorular.....	114
Süreç Odaklı Değerlendirme.....	116

4. TEMA: Veriden Olasılığa

Ön Değerlendirme.....	118
Deneyisel Olasılık.....	120

Alıştırımlar	122
Açık Uçlu Sorular.....	124
Süreç Odaklı Değerlendirme.....	126
1.DÖNEM 2. ORTAK YAZILI-Senaryo 1	128
1.DÖNEM 2. ORTAK YAZILI-Senaryo 2	130

5. TEMA: Geometrik Şekiller

Ön Değerlendirme.....	132
İki Paralel Doğrunun Bir Kesen ile Oluşturduğu	
Açılar	134
Alıştırımlar	136
Açık Uçlu Sorular.....	138
Üçgenin Açıları	140
Yamuk, Paralelkenar, Eşkenar Dörtgen, Dikdörtgen ve	
Karenin Kenar, Açık ve Köşegen Özellikleri (2)	142
Alıştırımlar	144
Açık Uçlu Sorular.....	146
Yamuk, Paralelkenar, Eşkenar Dörtgen, Dikdörtgen ve	
Karenin Kenar, Açık ve Köşegen Özellikleri (2)	148
Yamuk, Paralelkenar, Eşkenar Dörtgen, Dikdörtgen ve	
Karenin Kenar, Açık ve Köşegen Özellikleri (2)	150
Alıştırımlar	152
Açık Uçlu Sorular.....	154
Süreç Odaklı Değerlendirme.....	156

6. TEMA: İşlemlerle Cebirsel Düşünme ve Değişimler

Ön Değerlendirme.....	158
Bilinmeyen Nicelikler	160
Bilinmeyen Nicelikler	162
Alıştırımlar	164
Açık Uçlu Sorular.....	166
Örüntüler	168
Alıştırımlar	170

Açık Uçlu Sorular.....	172
Cebirsel İfadeler ve Algoritma.....	174
Alıştırımlar	176
Açık Uçlu Sorular.....	178
Süreç Odaklı Değerlendirme.....	180
2.DÖNEM 1. ORTAK YAZILI-Senaryo 1	182
2.DÖNEM 1. ORTAK YAZILI-Senaryo 2	184

7. TEMA: Geometrik Nicelikler

Ön Değerlendirme.....	186
Alan Ölçme Birimleri	188
Alıştırımlar	190
Açık Uçlu Sorular.....	192
Paralelkenar ve Üçgenin Alanı (1).....	194
Alıştırımlar	196
Açık Uçlu Sorular.....	198
Paralelkenar ve Üçgenin Alanı (2).....	200
Alıştırımlar	202
Açık Uçlu Sorular.....	204
Çemberin ve Çapın Uzunlukları Arasındaki	
İlişki	206
Alıştırımlar	208
Açık Uçlu Sorular.....	210
Çemberde Merkez Açık ve	
Gördüğü Yay Uzunluğu	212
Alıştırımlar	214
Açık Uçlu Sorular.....	216
Süreç Odaklı Değerlendirme.....	218
2.DÖNEM 2. ORTAK YAZILI-Senaryo 1	220
2.DÖNEM 2. ORTAK YAZILI-Senaryo 2	222

Sayılar ve Nicelikler (1)

Ön Değerlendirme

1 Aşağıdaki çarpma işlemlerinin sonuçlarını bulun. İşlemlerdeki bileşenlerini belirleyin.

$$124 \times 12 = \dots\dots\dots$$

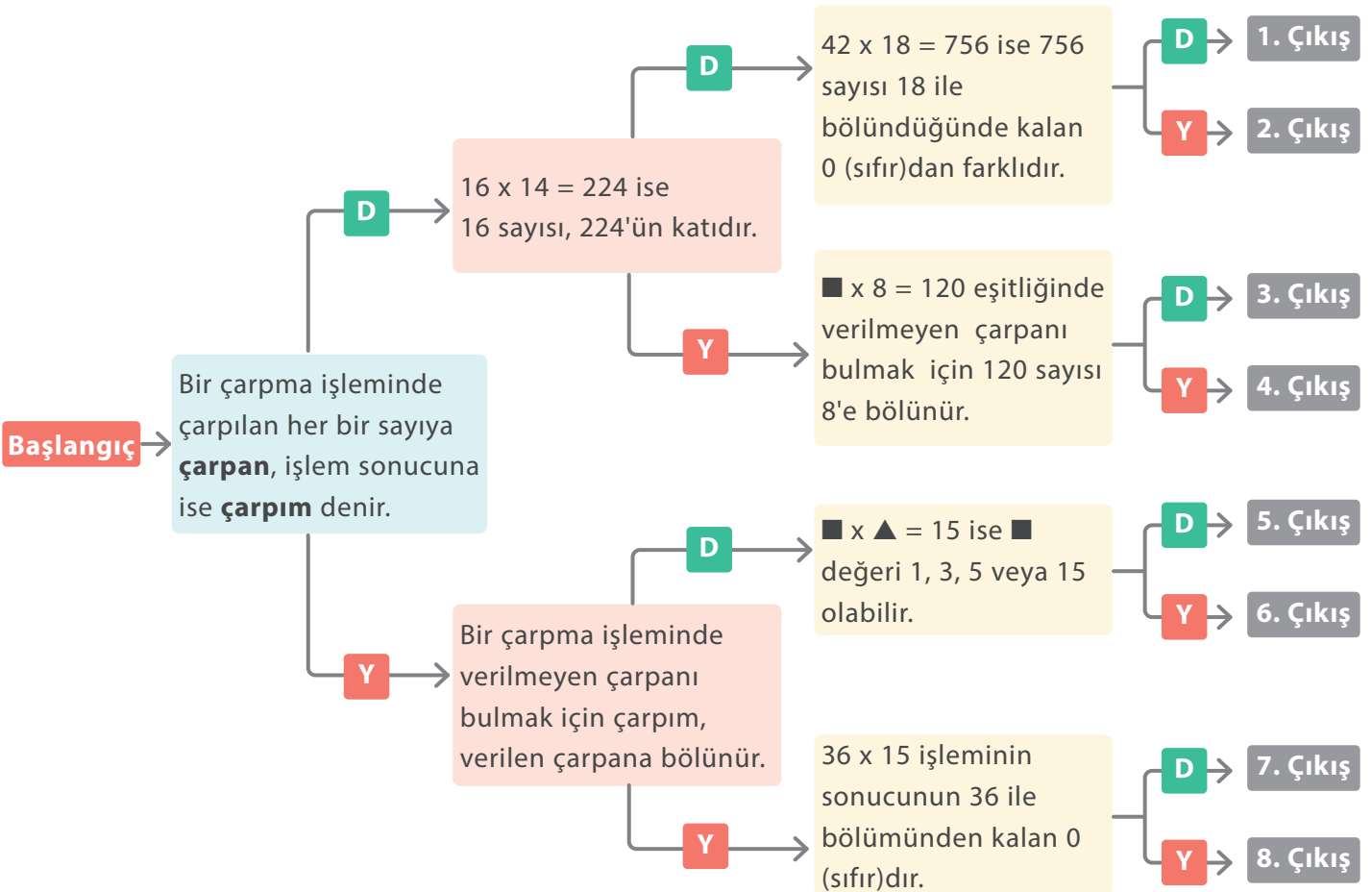
.....

$$215 \times 16 = \dots\dots\dots$$

.....

2 Aşağıda "Çarpma İşleminin Bileşenleri Arasındaki İlişki" ile ilgili ifadeler içeren tanılayıcı dallanmış ağaç verilmiştir.

Verilen ifade doğru ise (D) seçeneğini, yanlış ise (Y) seçeneğini takip ederek çıkışa ulaşın.

3 Aşağıda kuralı verilen örüntülerin diğer adımlarındaki sayıları yazın.

Sayılar her adımda 6 artarak devam etmektedir.	1. adım	2. adım	3. adım	4. adım	5. adım	6. adım
	6					

Sayılar her adımda 12 artarak devam etmektedir.	1. adım	2. adım	3. adım	4. adım	5. adım	6. adım
	12					

Sayılar her adımda 8 artarak devam etmektedir.	1. adım	2. adım	3. adım	4. adım	5. adım	6. adım
	8					

Sayılar her adımda 15 artarak devam etmektedir.	1. adım	2. adım	3. adım	4. adım	5. adım	6. adım
	15					

4 Aşağıdaki örüntülerin adımlarındaki sayıların arasındaki ilişkileri belirleyerek istenen adımdaki sayıları bulun.

a. 10, 20, 30, 40, ...

Adımlardaki sayılar arasındaki ilişki:

.....

12. adımındaki sayı:

.....

b. 25, 50, 75, 100, ...

Adımlardaki sayılar arasındaki ilişki:

.....

20. adımındaki sayı:

.....

c. 36, 72, 108, 144, ...

Adımlardaki sayılar arasındaki ilişki:

.....

15. adımındaki sayı:

.....

d. 40, 80, 120, 160, ...

Adımlardaki sayılar arasındaki ilişki:

.....

9. adımındaki sayı:

.....

e. 48, 96, 144, 192, ...

Adımlardaki sayılar arasındaki ilişki:

.....

11. adımındaki sayı:

.....

f. 24, 48, 72, 96, ...

Adımlardaki sayılar arasındaki ilişki:

.....

25. adımındaki sayı:

.....

Bir Doğal Sayının Çarpanları ve Katları

- Her doğal sayı, iki doğal sayının çarpımı olarak yazılabilir. Çarpılan bu iki sayı o doğal sayının ..... dir.

12 doğal sayısı için aşağıdaki noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.

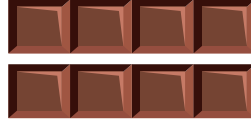
$$\left. \begin{array}{l} \dots\dots\dots \times \dots\dots\dots = 12 \\ \dots\dots\dots \times \dots\dots\dots = 12 \\ \dots\dots\dots \times \dots\dots\dots = 12 \end{array} \right\} 12 \text{ sayısının çarpanları } \dots\dots\dots, \dots\dots\dots, \dots\dots\dots, \dots\dots\dots, \dots\dots\dots \text{ ve } \dots\dots\dots \text{ dir.}$$

- Bir doğal sayının çarpanları, aynı zamanda bu sayının ..... dir.

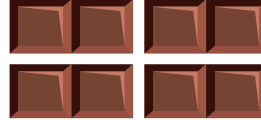
8 dilimden oluşan bir çikolata düşünelim. Bu çikolata aşağıdaki gibi farklı şekillerde eş dilimlere ayrılabilir.

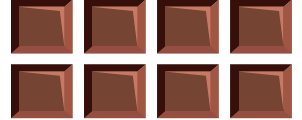
$$8 \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$8 \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$8 \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$8 \div \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

8 sayısının bölenleri ..... ve .....dir.

Sıra Sende

Kenar uzunlukları birim cinsinden birer doğal sayı olan dikdörtgenin alanı 24 br^2 dir.

Bu dikdörtgenin olası kenar uzunluklarını birim karelerden oluşan zeminde çizerek gösterin. Yaptığınız çizimlere göre aşağıdaki tabloyu uygun ifadelerle doldurun.

Uzun Kenar Uzunluğu (br)	Kısa Kenar Uzunluğu (br)	Alanı (br^2)
		24
		24
		24
		24

Bir Doğal Sayının Katlarını Bulalım

8 sayısının 100'den küçük katlarını iki farklı yöntemle belirleyebiliriz.

1. Yöntem

İleriye doğru sekizer ritmik sayalım. Söylediğimiz sayıları yüzlük tabloda işaretleyelim.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

2. Yöntem

8 sayısını sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5, ... ile çarpalım.

$$\begin{array}{ll}
 8 \times 1 = 8 & 8 \times 8 = 64 \\
 8 \times 2 = 16 & 8 \times 9 = 72 \\
 8 \times 3 = 24 & 8 \times 10 = 80 \\
 8 \times 4 = 32 & 8 \times 11 = 88 \\
 8 \times 5 = 40 & 8 \times 12 = 96 \\
 8 \times 6 = 48 & \vdots \\
 8 \times 7 = 56 &
 \end{array}$$

Bir doğal sayının 1, 2, 3, 4, ... ile sırayla çarpılması sonucunda o sayının katları elde edilir.

Düşünelim

- 1 Bir doğal sayının en küçük doğal sayı böleni kaçtır?
- 2 Sıfır hariç bir doğal sayının en büyük doğal sayı böleni kaçtır?

Sıra Sende

- 1 Aşağıdaki doğal sayıların 100'den küçük katlarını yanlarındaki satırlara yazın.

12	
15	
10	
20	
18	
24	
11	
30	
25	

- 2 Bir yayınevi 5 föyden oluşan bir matematik kitabı hazırlamaktadır. Föylerin sayfa sayıları 16'nın birbirinden farklı katları olacak şekilde planlanmıştır. İlk föy 16 sayfadan oluşacaktır.

Buna göre hazırlanacak kitabın toplam sayfa sayısı en az kaçtır?

Alıştırmalar

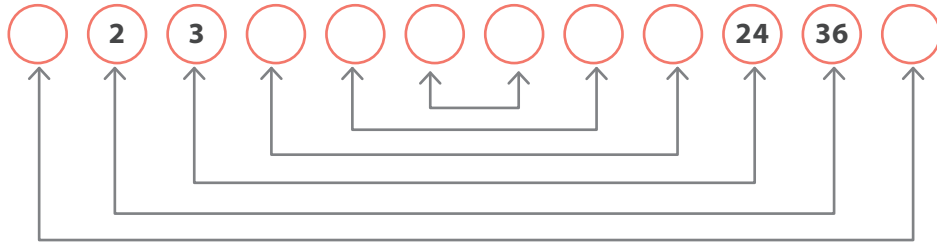
1 Aşağıdaki doğal sayıların çarpanlarını yanlarındaki satırlara yazın.

4	
6	
10	
15	
16	
18	
24	
28	

20	
25	
48	
35	
22	
23	
9	
13	

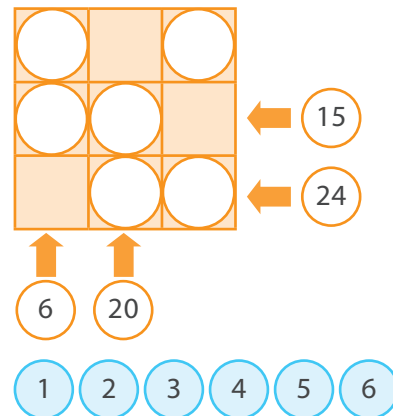
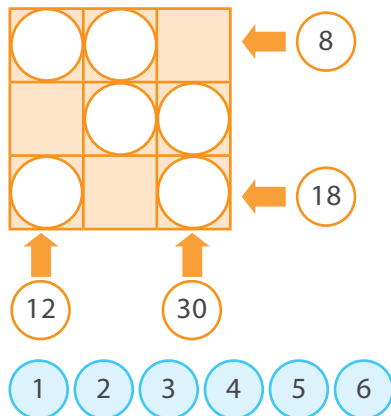
2 A sayısının doğal sayı çarpanları, küçükten büyüğe doğru sıralanarak aşağıdaki şemadaki dairelerin içine yazılmıştır. Oklarla eşleştirilen bu sayıların çarpımı A sayısını vermektedir.

Buna göre şemada eksik bırakılan yerleri tamamlayın.

3 Aşağıdaki tabloların etrafındaki dairelerde yazan sayılar ok yönündeki satır veya sütunlarda yer alan sayıların çarpımını göstermektedir. Tabloya yazılacak sayılar, sadece mavi dairelerde verilen sayılardan seçilecek ve her sayı yalnızca bir kez kullanılacaktır.

Buna göre tabloları uygun şekilde tamamlayın.

4 Aşağıdaki ifadeleri uygun sayılarla eşleştirin.

8'in 100'den küçük en büyük katı	●	●	144
24'ün 100'den büyük en küçük katı	●	●	90
15'in 100'den küçük en büyük katı	●	●	175
16'nın 150'den büyük en küçük katı	●	●	125
25'in 150'den küçük en büyük katı	●	●	96
35'in 150'den büyük en küçük katı	●	●	120
21'in 100'den büyük en küçük katı	●	●	160
18'in 150'den küçük en büyük katı	●	●	105

5 Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazın.

☐	Bir doğal sayının çarpanlarını bulmak ile bölenlerini bulmak aynı anlama gelir.
☐	Her doğal sayı farklı iki doğal sayının çarpımı şeklinde yazılabilir.
☐	Her doğal sayının en büyük doğal sayı böleni kendisidir.
☐	36 sayısının 9 tane doğal sayı böleni vardır.
☐	8 sayısının doğal sayı bölenlerinin toplamı 7'dir.
☐	16, 32, 48, 64, 80, ... örüntüsünün 10 ve 15. terimlerinin toplamı 480'dir.

Açık Uçlu Sorular

1 Yeliz bir marketteki aynı üründen belirli sayıda alarak kasaya 50 TL ödemiş ve para üstü almamıştır.

Ürünlerden birinin fiyatı lira cinsinden bir doğal sayı olduğuna göre Yeliz'in satın aldığı ürün sayısı kaç farklı değer alabilir?

2 Ediz, tüm bilyelerini arkadaşlarına paylaşmış ve her bir arkadaşına 16 bilye düşecek şekilde eşit paylaşım yapmıştır.

Ediz'in bilye sayısı 100'den fazla olduğuna göre Ediz'in arkadaş sayısı en az kaçtır?

3 Kenar uzunlukları birim cinsinden birer doğal sayı olan bir dikdörtgenin alanı 48 br^2 dir.

Bu dikdörtgenin birim cinsinden çevre uzunluğunun alabileceği en küçük ve en büyük değer kaçtır?

- 4 Bir doğal sayı, bölenlerinin sayısına kalansız olarak bölünüyorsa bu sayıya “Tau sayısı” denir. Aşağıda 18 sayısının Tau Sayısı olup olmadığı incelenmiştir.

18 sayısının bölenleri: 1, 2, 3, 6, 9, 18

6 tane böleni var.

18 sayısı, 6’ya kalansız olarak bölündüğü için bir Tau Sayısı’dır.

Buna göre 45, 56 ve 85 sayılarının Tau Sayısı olup olmadığını inceleyin.

- 5 500 TL para biriktirmeyi hedefleyen Deniz, haftalara göre biriktireceği tutarları aşağıdaki gibi belirlemiştir.

- Birinci hafta 25 TL’nin 1 katı kadar para biriktireceğim.
- İkinci hafta 25 TL’nin 2 katı kadar para biriktireceğim.
- Üçüncü hafta 25 TL’nin 3 katı kadar para biriktireceğim.

Sonraki haftalarda da biriktireceği parayı, 25 TL ile o haftanın numarasını çarparak devam etmiştir.

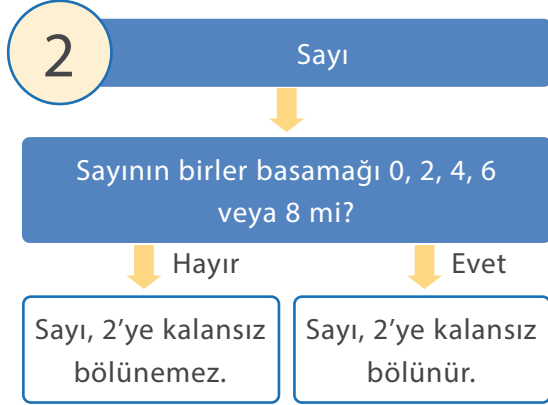
Buna göre Deniz hedefi olan 500 TL’ye kaçınıcı haftada ulaşır?

Kalansız Bölünebilme

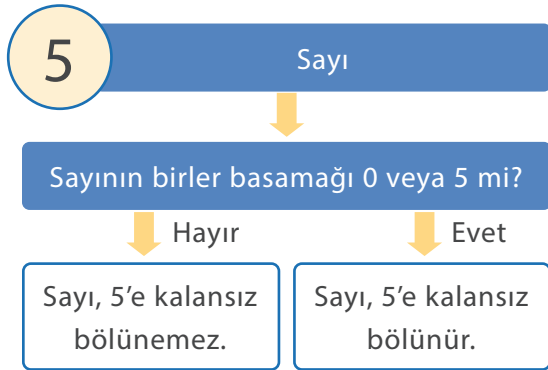
Doğal sayılarla yapılan bir bölme işleminde kalan 0 (sıfır) oluyorsa, bu işleme **kalansız bölme işlemi** denir. Kalansız bölme işleminde bölünen sayı bölen ile tam bölünebilir.

2, 5 ve 10'a Kalansız Bölünebilme

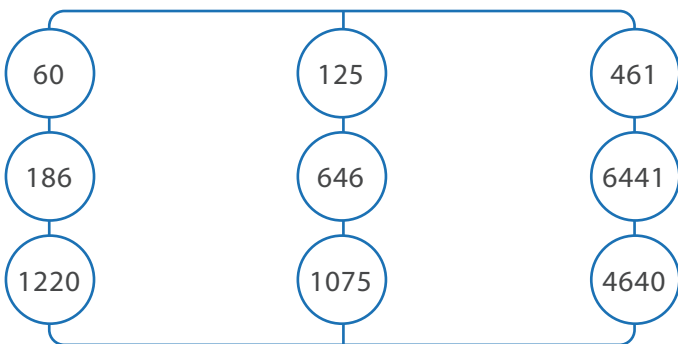
- Birler basamağı 0, 2, 4, 6 veya 8 olan doğal sayılar 2'ye kalansız bölünür.

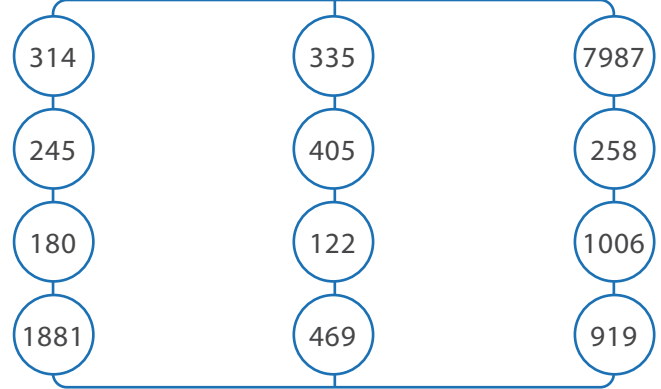
- Birler basamağı 0 veya 5 olan doğal sayılar 5'e kalansız bölünür.

Aşağıdaki doğal sayılardan 5'e kalansız bölünenlerin içinde bulunduğu yuvarlağı işaretleyelim.

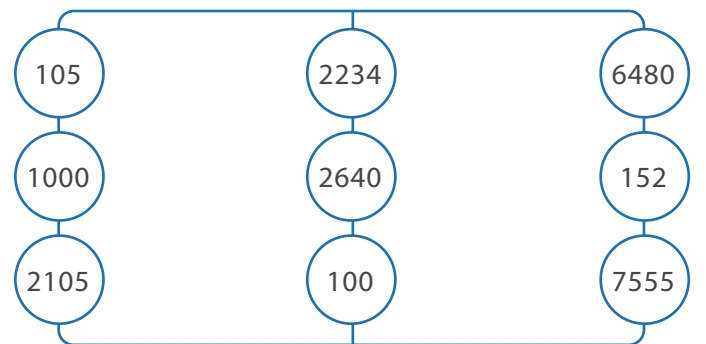
Aşağıdaki doğal sayılardan 2'ye kalansız bölünenlerin içinde bulunduğu yuvarlağı işaretleyelim.

- Birler basamağı 0 olan doğal sayılar 10'a kalansız bölünür.

Aşağıdaki doğal sayılardan 10'a kalansız bölünenlerin içinde bulunduğu yuvarlağı işaretleyelim.

4 ile Kalansız Bölünebilme

Bir doğal sayının son iki basamağı (onlar ve birler basamağı) 00 veya 4'ün katı ise bu sayı 4'e kalansız bölünür.

Son iki basamağında (onlar ve birler basamağında) bulunan sayı 00 veya 4'ün katı mı?

Evet

Hayır

O hâlde, sayı 4 ile kalansız bölünebilir.

O hâlde, sayı 4 ile kalansız bölünemez.

372, 408, 210 sayılarının 4 ile kalansız bölünme durumlarını inceleyelim.

$$\begin{array}{r} 3\boxed{72} \\ \begin{array}{r} 72 \overline{) 4} \\ - 4 \overline{) 18} \\ \hline 32 \\ - 32 \\ \hline 00 \end{array} \end{array} \rightarrow \text{Kalan} = 0$$

O hâlde, 372 sayısı 4'e kalansız bölünür.

$$\begin{array}{r} 4\boxed{08} \\ \begin{array}{r} 8 \overline{) 4} \\ - 8 \overline{) 2} \\ \hline 0 \end{array} \end{array} \rightarrow \text{Kalan} = 0$$

O hâlde, 408 sayısı 4'e kalansız bölünür.

$$\begin{array}{r} 2\boxed{10} \\ \begin{array}{r} 10 \overline{) 4} \\ - 8 \overline{) 2} \\ \hline 2 \end{array} \end{array} \rightarrow \text{Kalan} = 2$$

O hâlde, 210 sayısı 4'e kalansız bölünmez.

Düşünelim

4 ile kalansız bölünebilen tüm doğal sayılar 2 ile de kalansız bölünebilir mi?

Sıra Sende

1 Aşağıdaki doğal sayılardan 4 ile tam bölünebilenleri yuvarlak içine alın.

1330	354	736	602	500	1004
3268	6050	7000	996	644	988
1540	752	633	571	808	410
236	905	123	6065	3564	876

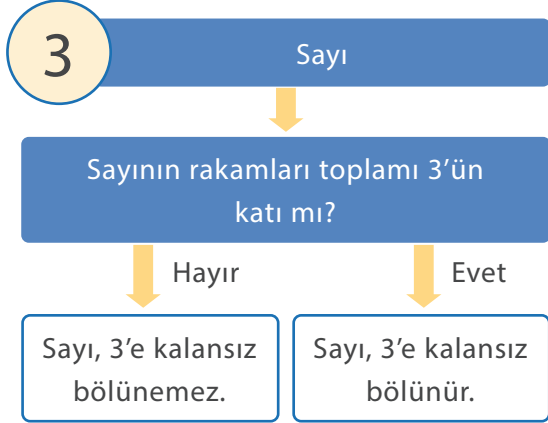
2 186■ dört basamaklı doğal sayısı 4 ile kalansız bölündüğüne göre ■ yerine kaç farklı rakam yazılabilir?

3 25▲6 dört basamaklı doğal sayısı 4 ile kalansız bölündüğüne göre ▲ yerine yazılabilecek rakamların toplamı kaçtır?

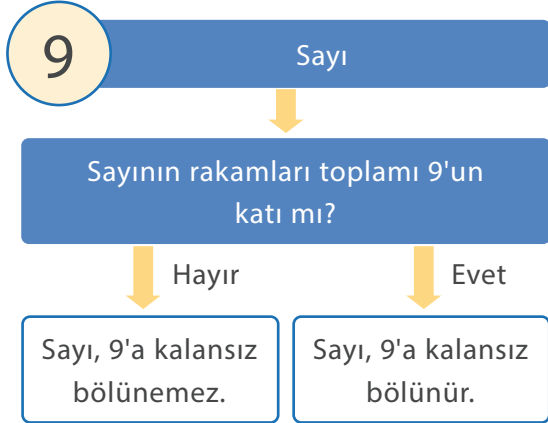
Kalansız Bölünebilme

3 ve 9'a Kalansız Bölünebilme

- Bir doğal sayının rakamları toplamı 3'ün katı ise bu sayı 3'e kalansız bölünür.

- Bir doğal sayının rakamları toplamı 9'un katı ise bu sayı 9'a kalansız bölünür.

Tablolardaki örnekleri inceleyerek sayıların 3'e ve 9'a kalansız bölünüp bölünmediğini belirleyelim.

Sayı	Rakamlarının Toplamı	3'e kalansız bölünür mü?
12	$1 + 2 = 3$	Evet
145		
407		
352		
1200		
1520		
4005		

Sayı	Rakamlarının Toplamı	9'a kalansız bölünür mü?
45	$4 + 5 = 9$	Evet
29		
567		
774		
156		
6331		
1546		

Sıra Sende

35■2 dört basamaklı doğal sayısı 3 ile tam bölünebilmektedir.

Buna göre ■ yerine kaç farklı rakam yazılabilir?

6 ile Kalansız Bölünebilme

Bir doğal sayı hem 2'ye hem de 3'e kalansız bölünebiliyorsa, bu doğal sayı 6 ile de kalansız bölünür.

702, 153 ve 340 sayılarının 6 ile kalansız bölünüp bölünmediğini inceleyelim.

702 $\rightarrow$ 2'ye kalansız bölünür.

$702 \rightarrow 7 + 0 + 2 = 9 \rightarrow$ 3'e kalansız bölünür.

Sonuç: 702 sayısı 6 ile kalansız bölünür.

153 $\rightarrow$ 2'ye kalansız bölünemez.

$153 \rightarrow 1 + 5 + 3 = 9 \rightarrow$ 3'e kalansız bölünemez.

Sonuç: 153 sayısı 6 ile kalansız bölünemez.

340 $\rightarrow$ 2'ye kalansız bölünür.

$340 \rightarrow 3 + 4 + 0 = 7 \rightarrow$ 3'e kalansız bölünemez.

Sonuç: 340 sayısı 6 ile kalansız bölünemez.

Düşünelim

Hem 2 hem de 4 ile kalansız bölünebilen bazı sayılar neden 8 ile kalansız bölünemez?

Sıra Sende

- 1 Tablodaki doğal sayıları bölünebilme kriterlerine göre inceleyin. Satırdaki doğal sayı, sütundaki ifadeyi sağlıyorsa ilgili kutuyu işaretleyin.

	9 ile tam bölünebilir.	6 ile tam bölünebilir.
720		
576		
259		
135		
685		

- 2 Dört basamaklı $8\blacksquare 7\blacktriangle$ doğal sayısı 9 ve 10 ile kalansız bölünebilmektedir.

Buna göre $\blacksquare$ ve $\blacktriangle$ yerine yazılabilecek değerlerin toplamı kaçtır?